

UCHWAŁA NR LXXVII/468/2023
RADY MIEJSKIEJ W KOŁACZYCACH
z dnia 28 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r. poz. 1939 ze zm.), Rada Miejska w Kołaczycach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kołaczyc.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady

Edward Zbylut

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2024-2025

I. Uwagi ogólne.

Główną podstawę prawną programu stanowi:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r. poz. 1939 ze zm.);
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608).

II. Cele programu.

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków, stosowania przemocy rodzinnej i koleżeńskiej oraz podejmowania innych zachowań ryzykownych (uzależnienia behawioralne) ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

1. **Profilaktyki uniwersalnej** – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Kołaczyce (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
2. **Profilaktyki selektywnej** – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
3. **Profilaktyki wskazującej** – adresowanej do grup lub osób, które wykazują symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia, redukcja szkód.
4. **Terapii** – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.
5. **Rehabilitacji** – readaptacja społeczna poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne.

Celami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym

prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,

5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

III. Realizacja celów.

1. Cel główny: zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem

Cele szczegółowe: zapewnienie ciągłości i zwiększenie dostępności bezpłatnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, redukcja szkód wywołanych spożyciem alkoholu i innymi środkami odurzającymi, poprawa sytuacji rodzin z problemem uzależnień

a. prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz członków ich rodzin oraz osób doznających przemocy domowej,

b. współpracę z psychologiem, psychiatrą, terapeutą uzależnień, finansowanie ich wynagrodzeń,

c. podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób, u których istnieją problemy alkoholowe poprzez:

- badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu – wydawanie opinii przez biegłych sądowych;
- próby kierowania osób uzależnionych bądź spożywających alkohol w sposób ryzykowny/szkodliwy na terapię,
- przygotowanie wniosków do Sądu celem zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych, niepodjęających terapii,
- informowanie o instytucjach działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem,
- monitorowanie uczestnictwa w programach terapii uzależnienia.

d. finansowanie lub dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób zajmujących się problematyką alkoholową lub narkomanii: członków GKRPA, dyrektorów szkół, nauczycieli,

e. dofinansowanie działalności instytucji służących rozwiązywaniu problemów uzależnień,

f. podnoszenie kwalifikacji członków GKRPA poprzez udział w konferencjach, szkoleniach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.

2. Cel główny: udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową

Cele szczegółowe: udzielanie pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i problemem narkomanii, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka oraz podnoszenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

a. prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób potrzebujących pomocy tj. dla osób uzależnionych, współuzależnionych, ofiar przemocy, (w tym ponoszenie innych niezbędnych

kosztów związanych z funkcjonowaniem Punktu Konsultacyjnego: materiały biurowe i środki czystości, wyposażenie lokalu, media)

b. porady psychologiczne dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz osób doświadczających przemocy, w tym finansowanie działalności psychologa,

c. współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz dyrektorami szkół w zakresie zapewnienia opieki i pomocy edukacyjnej dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy nadużywania alkoholu i stosowania przemocy,

d. współpracę z Policją m.in. w zakresie procedury Niebieskiej Karty, GOPS, Zespołem Interdyscyplinarnym, poradniami leczenia uzależnień i współuzależnień oraz innymi uprawnionymi instytucjami w zakresie skutecznego reagowania w przypadku naruszania prawa i porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem narkotyków lub w stanie nietrzeźwości, a także w zakresie pomocy i ochrony przed przemocą domową,

e. finansowanie szkoleń, kursów i warsztatów mających na celu podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z osobami uwikłanymi w nałogi i przemoc oraz z członkami ich rodzin, w tym szkolenia dla grup diagnostyczno-pomocowych,

f. superwizowanie pracy grup diagnostyczno-pomocowych, a także osób pracujących w Punkcie Konsultacyjnym,

g. informowanie mieszkańców o występujących problemach alkoholowych, zagrożeniach narkomanią, przemocą i cyberprzemocą oraz o problemach związanych z bezpieczeństwem w Internecie w danym środowisku oraz rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy;

h. konferencje profilaktyczne, prelekcje, wykłady, warsztaty,

i. opracowanie i finansowanie diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych.

3. Cel główny: prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Cele szczegółowe: realizacja działań profilaktycznych podejmowanych wobec dzieci i młodzieży, jako alternatywne formy spędzania czasu wolnego oraz inicjowanie, organizowanie oraz współuczestnictwo w kampaniach społecznych oraz przedsięwzięciach edukacyjno-informacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, picia ryzykownego i szkodliwego, w tym przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców

a. zakup, prenumeratę i dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych dla klientów Punktu Konsultacyjnego oraz organizacji, instytucji, placówek oświatowych, placówek medycznych (np. czasopism profilaktycznych, broszur, ulotek, plakatów, filmów itp.),

b. wspieranie szkolnych programów profilaktyki realizowanych w formie zajęć informacyjno-edukacyjnych dla całej społeczności szkolnej,

c. realizowanie działań profilaktycznych na temat uzależnień w szkołach, bibliotece, gminnym ośrodku kultury w formie profesjonalnych programów profilaktycznych, pogadanek, prelekcji, warsztatów, spektakli i koncertów profilaktycznych,

d. szkolenia i warsztaty dla nauczycieli, pedagogów i innych osób realizujących programy profilaktyczne,

- e. współpraca z rodzicami, nauczycielami w zakresie budowania umiejętności wychowawczych w obszarze profilaktyki poprzez szkolenia, konferencje, programy rekomendowane,
- f. prowadzenie akcji edukacyjnych dla mieszkańców gminy na temat alkoholu, narkotyków, papierosów, przemocy, uzależnień behawioralnych
- g. prowadzenie akcji edukacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych,
- h. współudział w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież;
- i. finansowanie konkretnych projektów i działań profilaktycznych,
- j. współorganizowanie i finansowanie aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży przez organizowanie wycieczek, rajdów i festynów połączonych z tematyką uzależnień,
- k. inicjowanie, współorganizowanie i dofinansowanie festynów rodzinnych, konkursów o tematyce profilaktyki uzależnień oraz innych imprez profilaktycznych promujących zdrowy styl życia dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy - jako czynnika chroniącego w profilaktyce uzależnień,
- l. umożliwienie dostępu do wiedzy fachowej (książki, filmy, ulotki, itp.),
- m. wspieranie i dofinansowanie wszelkich działań skierowanych do mieszkańców gminy, mających odniesienie do profilaktyki uzależnień,
- n. udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych,
- o. upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych,
- p. finansowanie warsztatów, spektakli i programów profilaktycznych realizowanych w szkołach, przedszkolach, bibliotece oraz gminnym ośrodku kultury,
- q. dofinansowanie nagród w konkursach, kampaniach mających odniesienie do szeroko rozumianej profilaktyki, organizowanych przez szkoły, stowarzyszenia, bibliotekę, GKRPA lub gminny ośrodek kultury,
- r. podnoszenie kompetencji: nauczycieli, pedagogów, psychologów, lekarzy, trenerów sportowych, katechetów, asystentów rodzinnych oraz innych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie rozpoznania dziecka wychowującego się w rodzinie z problemem alkoholowym, doświadczającego przemocy, cierpiącego na płodowy zespół alkoholowy,
- s. działania edukacyjne i szkoleniowe dotyczące rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, oraz ze stosowania przemocy, skierowane do przedstawicieli organizacji pozarządowych, przedstawicieli gminy;
- ś. prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia,
- t. podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie działań profilaktycznych oraz osób udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym,
- u. prowadzenie działań edukacyjnych dla rodziców, nauczycieli, mieszkańców gminy w zakresie szkód wynikających z używania środków odurzających przez dzieci i młodzież,
- v. zajęcia socjoterapeutyczne lub opiekuńczo - wychowawcze dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym lub problemem przemocy prowadzone w formie placówek wsparcia dziennego,
- w. działania edukacyjne dla młodzieży szkolnej dotyczące wpływu alkoholu na organizm oraz ryzyka szkód w kontekście prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu,
- z. działania profilaktyczne adresowane do osób dorosłych – do kierowców w celu ograniczenia przypadków jazdy po spożyciu alkoholu,

ż. działania informacyjno-edukacyjne skierowane do świadków sytuacji, w której osoba pod wpływem alkoholu zamierza prowadzić lub prowadzi samochód – „Powstrzymaj pijanego kierowcę”,

ż. zakup niezbędnych przedmiotów, środków i usług do realizacji zadań objętych niniejszym Programem.

4. Cel główny: wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii

Cele szczegółowe:

- a. finansowanie/dofinansowanie imprez, wystaw, prelekcji, konkursów, happeningów, konferencji promujących zdrowy styl życia, wskazujących szkodliwość działania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, oraz przeciwdziałających przemocy,
- b. finansowanie/dofinansowanie zajęć sportowych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy, promujących zdrowy styl życia,
- c. dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego, zapewniających dzieciom i młodzieży pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, zabawy i zajęcia sportowe,
- d. finansowanie wypoczynku: wycieczek, półkolonii, kolonii, obozów terapeutycznych, dla dzieci i młodzieży ze szczególnym wskazaniem na grupy o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- e. finansowanie szkoleń dla pracowników placówek oświatowych z zakresu procedury wczesnego rozpoznawania problemów alkoholowych, stosowania procedury Niebieskiej Karty i krótkiej interwencji,
- f. wspieranie działań stowarzyszeń i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem wszelakim uzależnieniom oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- g. współpraca z gminnym ośrodkiem pomocy społecznej w Kołaczycach, Zespołem Interdyscyplinarnym, Posterunkiem Policji.

5. Cel główny: podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Cele szczegółowe:

- a. przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających, zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszenia przepisów zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw,
- b. przeprowadzanie przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie materiałów niezbędnych do prowadzenia spraw związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- c. prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy,
- d. opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,

- e. przestrzeganie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży alkoholu i podawania napojów alkoholowych określonych uchwałą Rady Miejskiej w Kołaczycach.
- f. kontrola punktów sprzedaży alkoholu w zakresie wywieszania w miejscu widocznym informacji o szkodliwości spożywania alkoholu oraz przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom do lat 18 i nietrzeźwym.
- g. organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.

IV. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kołaczycach jest powołana na podstawie Zarządzenia Burmistrza.
2. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:
  - a. inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocy domowej,
  - b. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
  - c. przeprowadzanie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy i ich bliskimi,
  - d. kierowanie osób nadużywających alkohol, na specjalistyczne badania wykonywane przez biegłych sądowych,
  - e. współdziałanie z organami samorządu i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy domowej,
  - f. kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych,
  - g. dokonywanie oględzin punktów sprzedaży alkoholu celem wydania opinii poprzedzających podjęcie decyzji o wydaniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
  - h. wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Miejskiej w Kołaczycach poprzedzających wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
  - i. współpraca z Policją w celu diagnozowania oraz zapobiegania zjawiskom patologii i przemocy domowej.
4. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
  - a. dla Przewodniczącego Komisji za każde posiedzenie Komisji i każdy udział w kontrolach punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych wynagrodzenie w wysokości 400,00 zł, dla pozostałych Członków Komisji za każde posiedzenie Komisji i każdy udział w kontrolach punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych wynagrodzenie w wysokości 350,00 zł,
  - b. przewiduje się dodatkowe wynagrodzenie za użycie własnego środka transportu w związku z czynnościami na rzecz pracy w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.in. w związku z kontrolą punktów sprzedaży napojów alkoholowych, uczestnictwem w szkoleniach, reprezentowaniem Komisji w Sądzie. Przystępuje zwrot w wysokości określonej w przepisach o podróżach służbowych pracowników na terenie kraju.

V. Środki na realizację zadania.

1. Środki na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, tzw. „małpki”, zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Finansowanie zadań określonych w niniejszym programie odbywa się w oparciu o ustawę o finansach publicznych, a w przypadku zlecenia wykonania zadań publicznych przez organizacje pozarządowe stosuje się również przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

VI. Postanowienia końcowe.

1. Nadzór nad realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2025 sprawuje Burmistrz Kołaczyc.
2. W realizacji Programu uczestniczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stosownie do jej właściwości określonej w ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Rada Miejska w Kołaczycach otrzyma raport z wykonania niniejszego Programu w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.